

Nové léky přináší naději pro dříve neléčitelné nemoci i potenciál ekonomických úspor

9.2.2025 - | Asociace inovativního farmaceutického průmyslu

EMA každoročně doporučuje Evropské komisi ke schválení zcela nové léky na základě rozsáhlých klinických studií, jichž se účastní desítky až tisíce pacientů a stovky výzkumných týmů po celém světě. V roce 2024 byly nejčastěji schvalovány léky na rakovinu (celkem 28), imunologická a revmatologická onemocnění nebo nemoci krve. Významné pokroky však přinesla i endokrinologie, preventivní medicína, oftalmologie, neurologie a další oblasti. Kromě nových léčiv doporučuje EMA ke schválení také rozšíření užití stávajících léků na další nemoci, schvaluje i generické[1] nebo biosimilární přípravky[2].

Nové léky představují medicínský pokrok, díky němuž je možné léčit stále více dříve nevléčitelných onemocnění. Tyto přípravky pomáhají nejen prodlužovat, ale také výrazně zlepšovat kvalitu života pacientů. *„Je již poměrně běžné, že i pacient se závažným (např. nádorovým) onemocněním se po úspěšné léčbě vrátí zpět do práce, může bez větších omezení sportovat, je nezávislý na pomoci druhých a vrací se tak zpět do ‚normálního‘ života. S tím samozřejmě souvisí, že místo toho aby čerpal dávky invalidního či jiného důchodu, je ekonomicky produktivní, a to i v horizontu několika desítek let,“* vysvětluje David Kolář, výkonný ředitel Asociace inovativního farmaceutického průmyslu (AIFP).

Kromě zdravotního přínosu se tak se vstupem nových léčiv očekávají rovněž ekonomické úspory. *„Stát díky novým léčivům ušetří na snížení počtu a zkrácení hospitalizací nebo snížení dávek invalidních důchodů. Zároveň může profitovat ze včasnějšího návratu pacientů a jejich pečovateli do zaměstnání. Hovoříme o úsporách v řádu stovek milionů korun každý rok,“* vysvětluje David Kolář.

Inovativní léky bychom měli vnímat jako dlouhodobou investici, která přináší nejen zdravotní, ale i ekonomické přínosy. *„V České republice bohužel přetrvává striktní oddělení zdravotních a sociálních rozpočtů, což brání plnému ocenění přínosů nejen nových léků, ale celkově i všech nových terapií a technologií,“* upozorňuje David Kolář. *„Inspiraci bychom mohli hledat ve Švédsku a dalších evropských zemích, kde se zdravotní a sociální dopady posuzují společně, což umožňuje lépe vyhodnotit a ocenit přínosy jednotlivých částí zdravotní péče,“* dodává.

Kde mohou nové přípravky pomoci?

1. **Hemofilie A** – vzácné celoživotní geneticky podmíněné onemocnění, při němž tělo neprodukuje dostatečné množství faktoru VIII nezbytného pro srážení krve. Nová terapie nabízí pacientům naději, že se budou moci lépe zapojovat do běžných denních aktivit bez výraznějších omezení a přitom budou stabilně chráněni před krvácením.
2. **Prevence infekce respiračním syncytiálním virem (RSV)** – inovativní monoklonální protilátka přináší ochranu pro všechny novorozence proti RSV v jedné dávce na celou sezónu.
3. **Specifický typ karcinomu vaječníků** – schválená terapie je určena pro pacientky se specifickým typem karcinomu vaječníků. Inovativní léčba pomáhá snižovat riziko progresu nádorů a celkově prodloužit život pacientek.
4. **Nemalobuněčný karcinom plic dospělých pacientů** – schválená terapie představuje naději pro dospělé pacienty s nemalobuněčným karcinomem plic a vzácnými mutacemi nebo pro pacienty s běžnými mutacemi EGFR, které se častěji objevují u nekuřáků.
5. **Plicní arteriální hypertenze** – schválená terapie představuje první léčbu svého druhu zaměřenou na původ onemocnění.

6. **Bakteriální infekce** – nové antibiotikum pomůže v boji s narůstající rezistencí v případě bakteriálních infekcí, jež jsou odolné vůči většině enzymatických typů rezistence.

[1] **Generický přípravek** je lék s identickou účinnou látkou, lékovou formou a dávkováním jako originální léčivo, jehož patentová ochrana již vypršela, a je nabízen za obvykle nižší cenu.

[2] **Biosimilární přípravek** je biologický lék, který je vysoce podobný již schválenému biologickému originálu, ačkoliv může vykazovat drobné rozdíly, nemá však klinicky významné rozdíly v účinnosti a bezpečnosti.

<https://aifp.cz/cs/nove-leky-prinasi-nadeji-pro-drive-nelecitelne-nem>